

одговарајући графици имају пикове у (приближно) истим годинама. Другим речима, ако је нека година у оба текста описана детаљније него суседне године, повећаће се (локално) број помињања те године у оба текста, увећаће се број имена поменутих у тој години у оба текста итд. Провере последице бр. 2 су је такође потврдиле на конкретним несумњиво зависним текстовима [7, стр. 110-111]. Дакле, може се успешно поредити график обима "поглавља" текста X и график који показује колико је имена поменуто у сваком "поглављу" у тексту Y .

12.2. Метода датирања

На основу ових статистичких правилности добијамо методу датирања догађаја чији су апсолутни датуми (тј. у односу на јулијански календар) из ових или оних разлога изгубљени. Нека је Y текст који описује неки временски интервал (C,D) у историји региона G' у нама непознатој систему рачунања година (на пример, године T се одбројавају од оснивања неког града или од крунисања неког цара и сл.). Израчунајмо бројчане карактеристике тог текста (в. горе), на пример обим "поглавља" $N(Y(T))$. Размотримо све друге текстове са познатим апсолутним датирањем описаних у њима догађаја. За све те текстове, који описују све могуће временске интервале и регионе (градове, државе) израчунајмо обиме "поглавља". Ако успемо да нађемо већ датирани текст X који описује неки временски интервал (A,B) (чија је дужина једнака дужини (C,D)) и регион G , за који график обима $N(X(T))$ има пикове у (приближно) истим тачкама као и график обима $N(Y(T))$ (приликом преклапања интервала (A,B) и (C,D)), то значи да оба текста "изгледају" као несумњиво зависни и вероватно говоре о истим стварним догађајима. Другим речима, настаје хипотеза да се временски интервали (A,B) и (C,D) поклапају и да се региони G и G' поклапају. На тај начин, ако утврђена "истовременост" пикова графика обима $N(X(T))$ и $N(Y(T))$ није случајна (тј. ако вредност коефицијента $L(X,Y)$ долази у зону вредности коефицијента L за несумњиво зависне текстове), ослањајући се на основни модел који се показао исправним и на његове две последице, може се са довољно великом сигурношћу (тим већом што је број $L(X,Y)$ мањи) извести закључак о могућој статистичкој близини (статистичкој зависности) догађаја описаних у тим текстовима. При томе оба текста могу бити различите спољашњости, на пример могу то бити две варијанте исте хронике, али написане у разним земљама, на разним језицима и сл. Ова се метода може проверити на средњовековним текстовима са већ познатим поузданим датирањем.

Пример 1. Двински летописац (кратка редакција), описује догађаје на 327-годишњем интервалу [96]. Покушајмо да датирамо догађаје које он описује коришћењем наведене методе. Прегледајући сав списак руских летописа, објављених у "Потпуном зборнику руских летописа" (све до тома 35), пронађемо текст X , чији график обима има пикове практично у истим годинама као график обима текста Y . Прорачун даје $L(X,Y) = 2 \cdot 10^{-25}$. Дакле, веома је вероватно да та два текста описују (приближно) исте догађаје, тј. датирали смо